

Liczenie ptaków wodnych zimujących w miastach Polski INSTRUKCJA

Celem akcji jest uzyskanie wiedzy o liczebności krzyżówek i łabędzi niemych, a także innych ptaków wodnych (za wyjątkiem mew) zimujących w miastach. Na podstawie dotychczasowej wiedzy opartej na fragmentarycznych danych, można przypuszczać, że miasta zimą gromadzą znaczący procent populacji krzyżówki i łabędzia niemego zimujących w Polsce.

Przewiduje się liczenie ptaków w ciągu 2 kolejnych sezonów. Ten sezon jest drugim z kolei i jeśli zima dopisze i zgromadzimy wystarczającą ilość wyników – to może być ostatnim w ramach tego projektu. Oczywiście nie oznacza to, że nie będziemy zachęcać do liczenia ptaków w miastach w latach kolejnych.

Gatunki są łatwe do rozpoznania, więc w akcji mogą uczestniczyć także osoby, które nie posiadają dużej wiedzy o rozpoznawaniu ptaków w terenie.

Na początku stycznia poprosimy o oddzielne policzenie tzw. „sołtysów”, czyli nietypowo ubarwionych krzyżówek. Na stronie www.kuling.org.pl zamieszczony zostanie ilustrowany spis najważniejszych typów ubarwienia, tak by każdego nietypowego osobnika klasyfikować do odpowiedniego typu.

Proszę o rozpropagowanie akcji, tak by liczeniem objąć jak największą liczbę miast w Polsce.

1. Termin liczenia: liczenie należy przeprowadzić w styczniu. Najlepiej między 11 a 27 stycznia.
2. Liczeniem należy objąć wszystkie zbiorniki wodne (w tym cieki i rzeki), na których gromadzą się ptaki. Dotyczy to zbiorników znajdujących się wyłącznie w obrębie zabudowy miejskiej.
3. Prosimy, by krzyżówki policzyć z podziałem na samce i samice, a łabędzie na ptaki pierwszorzoczne (brązowe, lub brązowo-białe upierzenie) i starsze (białe upierzenie).
4. Dane dla każdego obiektu w danym mieście (park, odcinek rzeki, plaża miejska, staw osiedlowy, itp.) należy podać oddzielnie. Parki miejskie z kilkoma stawami traktujemy jak jeden obiekt.
5. Wyniki liczenia wpisujemy w bazę danych w programie Excel – baza jest dostarczana w oddzielnym pliku.
  - a. W polu UWAGI proszę wpisać typ kontrolowanego obiektu: staw wśród zabudowy, staw w parku miejskim, odcinek rzeki, odcinek brzegu morza, jezioro.
  - b. Gatunki nie wymienione w kolumnach proszę wpisać w kolejnych kolumnach za polem UWAGI.
6. Dla każdego obiektu trzeba zaznaczyć stopień jego zlodzenia w skali od 0% do 100% (co 10%) oraz czy ptaki są dokarmiane przez ludzi. Nie chodzi tu o to, czy były dokarmiane w trakcie obserwacji, tylko czy w ogóle korzystają z dokarmiania. Jeśli nie wiadomo czy są lub były dokarmiane, to można rzucić trochę chleba i zaobserwować, czy reagują na dokarmianie. Zbiorniki zlodzone w 100%, na których bywały ptaki też należy wykazać w bazie danych.
7. Wyniki proszę przysyłać majlem na adres: anapla@o2.pl

Włodzimierz Meissner
Pracownia Ekofizjologii Ptaków
Katedra Ekologii i Zoologii Kęgowców
Uniwersytet Gdański
Al. Legionów 9
80-441 Gdańsk

